

Схвалено
на засіданні педагогічної ради
Протокол № 1 від 30.08. 2019 р.

«Затверджую»
Директор _____ М. А. Костючик
«30» серпня 2019 р.

**Освітня програма
загальноосвітньої школи
I – II ст. с. Піски-Річицькі на
2019– 2020 навчальний рік**

Освітня програма загальноосвітньої школи I – II ст. с. Піски-Річицькі складена на основі:

- Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженої Колегією Міністерства освіти і науки 22.02.2018 року (1-2 клас);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20. 04. 2018 року № 407 (3-4 класи);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20. 04. 2018 року № 405 (5-9 класи).

Освітня програма початкової і базової середньої освіти (далі – освітня програма) окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової та базової середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 1-2);

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм перелік яких наведено в таблицях 3-4; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб – сайті МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які розпочнуть навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 – 4 класів складає 3500 годин /навчальний рік:

для 1 класу – 805 годин /навчальний рік,

для 2 класу – 875 годин /навчальний рік,

для 3 класу – 910 годин /навчальний рік,

для 4 класу – 910 годин /навчальний рік,

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5 – 9 класів складає 5845 годин /навчальний рік:

для 5 класу – 1050 годин /навчальний рік,
для 6 класу – 1155 годин /навчальний рік,
для 7 класу - 1172,5 годин /навчальний рік,
для 8 класу – 1207, 5 годин /навчальний рік,
для 9 класу – 1260 годин /навчальний рік,

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах загальноосвітньої школи I – II ступеня (далі – навчальний план). Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого і другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової (додаток 1) і базової школи (додаток 2) передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації. Варіативна складова визначається, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально – методичного та кадрового забезпечення закладу і використовується на *підсилення предметів* інваріантної складової (у такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно). Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується заступником з НВР.

Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години); *запровадження факультативів, курсів за вибором; індивідуальні заняття та консультації.*

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність початкової і базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

У загальноосвітній школі I – II ступеня с. Піски-Річицькі передбачено роботу за навчальними планами Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказами МОН України:

- у 1-2 класах додаток 1 до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затвердженої Колегією Міністерства освіти і науки 22. 02. 2018 року;

- у 3 – 4 класах - таблиця 1 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20. 04. 2018 року № 407;
- для 5 – 7 класів – таблиця 1, для 8 – 9 класів - таблиця 8 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20. 04. 2018 року № 405.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує з варіативних модулів відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, народних традицій, а саме педагогічною радою закладу затверджено такі варіативні модулі: волейбол, футбол, настільний теніс, легка атлетика, (для учнів 5-9 класів) та туризм (для учнів 5 - 8 класу).

Для недопущення перевантаження учнів враховується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової і основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 02.09. по 27.12. 2019 року,

II семестр – з 13.01. по 29.05.2020 року.

Протягом року проводяться канікули:

осінні – з 28.10. по 03.11.2019 р.,

зимові – з 28.12.2019 р. по 12.01.2020р.,

весняні – з 30.03. по 05.04.2020 р.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах I циклу (1-2 клас) реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово - інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих</p>
		<p>предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>

2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих</p>
		<p>ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до</p>

		<p>культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються

надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека і сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно – рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство, різні типи уроків: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

На виконання змін, внесених в Державний стандарт початкової освіти (п.27) для учнів 1-2 класів проводиться навчальна практика протягом 5 –ти днів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Вимоги до осіб, які можуть навчатися за даною освітньою програмою.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з

особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

для 1 та 2 класів початкової школи:

- Мовно-літературна, у тому числі: рідномовна освіта , іншомовна освіта
- Математична
- Природнича
- Технологічна
- Інформатична
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Мистецька
- Фізкультурна

для 3 -9 класів:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. (додатки 5-8)

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням навчального плану та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма школи передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу початкової і базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада ЗОШ I – II ст. с. Піски-Річицькі та затверджує директор.

Освітня програма ЗОШ I – II ст. с. Піски-Річицькі та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднені на веб-сайті закладу освіти .

**Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1	2	3	4
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	6	6	7	7+1
	Іноземна мова	2	3	2	2
Математика	Математика	4	4	4	4
Природознавство	Природознавство	-	-	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	1	1
	Я досліджую світ	5	5		
Мистецтво	Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво		2	1	1
		2		1	1
Технології	Трудове навчання	-	-	1	1
	Інформатика	-	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	-		1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3
Усього		19+3	21+3	21+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Індивідуальне заняття	1	1		
	Морально – етичне виховання			1	
	Дорога Мудрості				1
	Розвиток творчих здібностей			1	
	Разом	1	1	2	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	25	26	26

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

**Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2+2	2+2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	2+1	2+1
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих предметів, курсів					3,5	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	31+3+3	32+3+3
Варіативна складова						
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	2,5	1
Російська мова		1	1	1	1	-
Етика		1	1	1	-	-
Індивідуальне заняття з української мови		1	1	-	-	-
Практикум з правопису української мови		-	-	-	1	-
Живи за правилами		-	-	-	0,5	-
Ми – громадяни України		-	-	-	-	1
Формування морально – етичних цінностей		0,5	0,5	0,5	-	-
Сумарна кількість годин інв. і варіативної складових		30	33	33,5	36	36
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	33+3	33+3

- *Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».
- ** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.
- *** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Розподіл годин гурткової роботи

№з\п	Назва гуртка	К-сть годин	Класи
1.	Туристсько-краєзнавчий гурток «Пошук»	1	5-9
2.	Гурток «Український сувенір»	2	6-9
3.	Кімнатне квітникарство	1	5-7
4.	Культура мови та спілкування	1	6-9
5	Гурток літературний «Джерельце»	1	7-9
6.	Гурток вокального співу	2	1-9
7.	Юні користувачі	1	5-7

Перелік навчальних програм**для учнів 1 -2 класу початкової школи**(розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна, затверджені наказом МОН
від 21.03.2018 № 268)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
2.	Читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
3.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
4.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
5.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
6.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
7.	Англійська мова
8.	Я досліджую світ

**Перелік навчальних програм
для учнів 3 - 4 класів початкової школи
(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)**

№ п/п	Назва навчальної програми	Класи
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
6.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
7.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
8.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
9.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
10.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
11.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	3-4
12.	Англійська мова	3-4
	Предмети варіативної складової	
1.	Основи етики (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист № 1/11 – 4033 від 20.06.2007р.)	4
2.	Морально – етичне виховання (за програмою Л.Слотвинська. Програма курсів за вибором для початкових класів. Тернопіль: Мандрівець, 2011)	3
3.	Розвиток творчих здібностей (за програмою Л. Чмельової, Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів 1-4 класів. Тернопіль, Мандрівець, 2009)	3

Перелік навчальних програм
для учнів базової школи ЗОШ І-ІІ ст. с. Піски-Річицькі
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми	Класи
1.	Українська мова	5-7
2.	Українська мова з поглибленим вивченням	8-9
3.	Українська література	5-9
4.	Біологія	6-9
5.	Всесвітня історія	6-9
6.	Географія	6-9
7.	Зарубіжна література	5-9
8.	Інформатика	5-9
9.	Історія України	5-9
10.	Математика	5-9
11.	Музичне мистецтво	5-9
12.	Образотворче мистецтво	5-9
13.	Основи здоров'я	5-9
14.	Природознавство	5
15.	Трудове навчання	5-9
16.	Фізика	7-9
17.	Фізична культура	5-9
18.	Хімія	7-9
19.	Англійська мова	5-9
Предмети варіативної складової		
1.	Російська мова.(курс за вибором) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою. Схвалено МОН України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах протоколом №4 від 30.06.2010 (лист МОН України від 06.08.2010 р. №1/2 7504). Укладач Фролова Т.Я.	5-8
2.	Етика. 1 -11 класи. МОН України. Академія педагогічних наук України. Авторський колектив: Хайруліна В.М., Євсюкова Л.С., Крисальна Л.О.	7
3.	Етика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Видавництво «Перун» згідно з Угодою №17/69-05 на випуск підручників від 27.07.2005 року між Міністерством освіти і науки України та видавництвом «Перун»	5-6
4	Формування морально – етичних цінностей. Лист МОН України від 06.06.2013 №1/9 -413. Перелік факультативних курсів, курсів за вибором для застосування в роботі, рекомендованих МОН України. Л.І.Черноусова. Програма факультативного курсу «Формування морально – етичних цінностей»	5-7

5.	Живи за правилами. Ми – громадяни України. Збірник навчальних програм курсів за вибором суспільно – гуманітарного напрямку у трьох томах та у журналі «Історія і суспільствознавство у школах України: теорія і методика навчання» №7,8 за 2011 рік, №20 за 2016 рік. Гриф МОН України пролонговано у 2016 році.	8 9
6	Практикум з правопису української мови. Програма «Українська мова і література. Програма факультативних та спеціальних курсів» 7-11 класи.-К.:Ред. журналу «Дивослово», автор Омельчук Сергій, Чаловська Марина.	8

Перелік навчальних програм гуртків

ЗОШ І-ІІ ст. с. Піски-Річицькі

№ п/п	Назва гуртка	Програма
1.	«Кімнатне квітникарство»	Програма позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку, рекомендована Міністерством освіти і науки України, лист МОНУ від 06.06.2018р. №22.1/12-Г-319
2.	«Культура мови та спілкування»	Програма гуртків мистецького спрямування, рекомендована Міністерством освіти і науки України, лист МОНУ від 18.07.2013р. №1/9-502
3.	Гурток літературний «Джерельце»	За програмою рекомендованою національно-методичною радою Національного центру «Мала академія наук України» (протокол №1 від 23.01.2014 року).
4.	Гурток вокального співу	За програмою розробленою на основі програми позашкільної освіти художньо – естетичного напрямку рекомендованою Міністерством освіти і науки України, лист МОНУ від 06.06.2018 року №22.1/12- г -307.
5.	«Юні користувачі»	За програмою розробленою на основі програми позашкільної освіти рекомендованою Міністерством освіти і науки України (лист МОНУ від 08.07.2003р №1/11 - 2813)
6.	Гурток «Український сувенір»	Програма розроблена на основі програми позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку, рекомендована Міністерством освіти і науки України, лист МОНУ від 06.06.2018 р. № 22.1/12-Г - 307

7.	Туристсько - краєзнавчий гурток «Пошук»	Програма позашкільної освіти туристсько- краєзнавчого напрямку, рекомендована Міністерством освіти і науки України, лист МОНУ від 18.07.2013р. № 1/9-502 «Про навчальні програми з позашкільної освіти»
----	---	--